

Møteinnkalling 9/2020

Utvalg: Styret for Roret Ørland Kulturforetak KF
Møtested: Digitalt møte - Teams,
Møtedato: 26.11.2020
Tid: 13:30 -

Forfall meldes til postmottak@orland.kommune.no eller på telefon 72 51 40 00, for innkalling av varamedlemmer. Varamedlemmer møter kun ved spesiell innkalling.

Innkalling er sendt til:

Navn	Funksjon	Representerer
Randi Wenche Haugen	LEDER	
Snorre Glørstad	NESTL	
Jon Suul	MEDL	
Ådne Røkkum	MEDL	
Heidi Anett Beistad	MEDL	
Wenche Waagen	MEDL	
Terje Roel	MEDL	
Gunnhild Tettli	MEDL	
Ole Andre Nilsen	MEDL	

Vel møtt!

Randi Wenche Haugen
Leder

Saksnr	Innhold	Lukket
OS 20/1	Bærekraftsplan mot 2030	
OS 20/2	Prosjektoversikt november 2020	
ST 20/20	Budsjett 2021 - Orientering om kommunestyretsvedtak	

SAKSFRAMLEGG

Saksnr	Utvalg	Møtedato
20/1	Styret for Roret Ørland Kulturforetak KF	26.11.2020

BÆREKRAFTSPPLAN MOT 2030

Daglig leders innstilling

Bærekraftsplan – mot 2030 tas til orientering

Sakens bakgrunn og innhold

Roret Ørland kulturforetak KF er av kommunestyret i Ørland gitt ansvar for å arbeide med utvikling og formidling av Kultur, idrett, historie og natur. Det skal tilbys gode og attraktive tjenester til samtlige innbyggere og besøkende. Foretaket skal å bidra til å gjøre Ørland kommune attraktiv for tilflytning, samt bidra til omdømmebygging. Rorets samfunnsoppdrag er å forvalte fritidsaktivitetene til de fleste barn og unge samt andre innbyggerne i kommunen.

Folkehelsevurdering

Planen ivaretar folkehelseperspektivet.

Administrasjonens vurdering

Bærekraftsplanen skal vise i hvilken retning man vil at Roret og Ørland kommune skal utvikle seg – hvor skal Roret være i 2030? Bærekraftsplanen skal mobilisere til samarbeid og felles satsing for å få den utviklinga organisasjonen ønsker.

Vedlegg

- 1 Vedlegg Bærekraftsplan mot 2030

Strategidokument

Roret Ørland kulturforetak KF,
- Bærekraftsplan mot 2030

Innhold

Innledning.....	3
Bakgrunn	4
Besøkssentre våtmark Ørland	4
Strategi og handlingsplan	5
FNs Bærekraftsmål:	6
Frem mot 2030 er God helse og utdanning en viktig drivkraft for utviklingen av Rorets tjenester	7
Besøkssenter våtmark Ørland:	9
Frem mot 2030 er Verdiskaping og innovasjon en viktig drivkraft for utviklingen av Rorets tjenester	10
Frem mot 2030 er å stoppe klimaendringene, bevare liv under og over vann en viktig drivkraft for utviklingen av Rorets tjenester	11
Besøkssenter våtmark Ørland:	12
Årlige oppdateringer av strategien	14

Innledning

Dette dokumentet er utarbeidet i samarbeid med styret i Roret og ansatte. Det ble avholdt en strategisamling 14.august 2020 der ansatte og styret i Roret sammen gjennomførte prosess for å definere mål og satsning.

Bærekraftsplanen skal vise i hvilken retning man vil at Roret og Ørland kommune skal utvikle seg – hvor skal Roret være i 2030. Bærekraftsplanen skal mobilisere til samarbeid og felles satsing for å få den utviklinga organisasjonen ønsker.

Roret Ørland kulturforetak KF er av kommunestyret i Ørland gitt ansvar for å arbeide med utvikling og formidling av Kultur, idrett, historie og natur. Det skal tilbys gode og attraktive tjenester til samtlige innbyggere og besøkende. Foretaket skal å bidra til å gjøre Ørland kommune attraktiv for tilflytning, samt bidra til omdømmebygging. Rorets samfunnsoppdrag er å forvalte fritidsaktivitetene til de fleste barn og unge samt andre innbyggerne i kommunen.

I det regionale perspektivet har Roret en målsetting om å ta en ledende rolle i Trøndelag i arbeidet med utvikling av nye tilbud og formidling innen kultur, idrett, historie og natur. Ørland er fra tidenes morgen «Porten til Trøndelag». Dette åpner bl.a. for samarbeid med Stiklestad, Innherred, Reinskloster, MiST, Litteraturhuset i Trondheim, Trondheimsfjorden våtmarkssenter og store festivaler. Foretaket vil utvikle deler av arrangement tilbudet slik at det vil trekke publikum over fjorden.

I det nasjonale perspektivet vil Roret videreutvikle de nasjonale oppgaver som er gitt gjennom autorisasjonen av Besøkssenter våtmark. Det skal også arbeides med å utvikle foretaket som turistkontor og møteplass. Dette for å bli den foretrukne reiselivsdestinasjonen i regionen.

Gjennom synliggjøring og nettverksbygging vil Roret ta en rolle ved regionale og nasjonale idrettsarrangement.

Ørlands og regionens krigshistorie har internasjonale attraksjoner som vi skal synliggjøre og utvikle videre. Ørland flystasjon har mange besøkende hvert år fra hele verden. En ambisjon for Roret er å utvikle samarbeidet med dem.

Bakgrunn

Roret skal å ta et ansvar for å utvikle kommunen vår for å oppnå bo – og blilyst. Som et fundament i utvikling og langtidsplanen vil Roret i samarbeid med Ørland kommune å bruke FNs Bærekraftsmål som rettesnor for utviklingen. FNs bærekraftsmål ser miljø, økonomi og sosial utvikling i sammenheng.

Bærekraftsmålene sier blant annet at verden skal bekjempe ulikhet, stoppe klimaendringene, sikre rene og sunne hav, og sørge for god utdanning for alle barn innen 2030.

Hvilken rolle skal Roret ta i bærekraftperspektivet de neste ti årene mot 2030?

I 2030 er det klart for nasjonaljubileum. 1030 er et av de mest symbolsterke årstallene i norsk historie. Olav Haraldssons fall i slaget på Stiklestad og helgenkåringen i Nidaros året etter, fikk dyptgripende konsekvenser for det norske riket. 1030 kan derfor beskrives som et vendepunkt med en virkningshistorie som det norske samfunnet fortsatt bygger på.

I 2030 kan vi derfor feire at Norge har bestått som rike i tusen år. Og det er planlagt storstilt feiring i Trøndelag i 2030.

Hvilken rolle skal Roret ta frem mot Trøndelag sitt 1000 års jubileum?

Kulturbasert næringsliv omfatter i liten grad virksomheter med et høyt antall arbeidsplasser og store inntekter, men styrken er at aktiviteten kan drives overalt i kommunen. Kulturtilbud gir innbyggerne «noe å leve for», men kan også gi «noe å leve av». Kulturbasert næringsliv omfatter virksomheter som gir arbeidsplasser.

Besøkssentre våtmark Ørland

Besøkssenter våtmark Ørland skal være en attraksjon for bærekraftig reiseliv og spre kjennskap om regionens natur- og kulturkvaliteter og besøksmål som spiller på de samme bærekraftverdiene.

All formidling mot publikum fra Besøkssenter våtmark Ørland vil være forankret i bærekraft. Dette gjelder både de planlagte utstillingene, ekskursjoner i felt og skjøtselstiltak. Også i emner som f.eks. artskunnskap vil artenes rolle og bestandsutvikling være knyttet til temaet. Naturenheten mener kommunen må innføre et [arealregnskap](#) for å ha kontroll med hva slags naturtyper og ressurser kommunen har og evt. velger å bygge ned eller restaurere.

*Besøkssenter våtmark Ørland er ett av seks autoriserte våtmarkssenter i Norge, som mottar en årlig grunnstøtte fra Miljødepartementet. **Formålet med de nasjonale våtmarks-sentrene er å spre kunnskap og skape oppmerksomhet om verdien av våtmark.***

Det gjøres ved å inspirere folk til å ville lære mer om våtmark gjennom å tilrettelegge informasjon og gi dem gode opplevelser, samt legge til rette for godt samspill med lokale interessenter for å utvikle bærekraftige aktiviteter utenfor og i verneområder.

Videre skal besøkssentrene tilby naturopplevelser som gjør folk glad i naturen. De skal være et knutepunkt for naturveiledning, turinformasjon, næraktiviteter, attraksjoner og skal tilstrebe samhandling med andre lokale, bærekraftige virksomheter. Våtmarkssenterene skal bidra til lokal, bærekraftig verdiskaping gjennom måten de drives på.

Våtmarkssentrene skal:

- arbeide for å sikre lokal forankring og ha en funksjon i lokalsamfunnet
- øke kunnskapen om området og våtmark
- øke de besøkernes forståelse for naturområder og arter og inspirere til friluftsliv
- veilede besøkeren om hva han eller hun kan se, oppleve og gjøre i og rundt besøkssentret
- motivere til å bruke området på en måte som ikke forringer kvaliteten
- stimulere interesse for natur, naturvern og naturstudier og bidra med underlag for undervisning/skole
- gi kunnskap om hvordan menneskene har brukt og påvirket naturen

Strategi og handlingsplan

En handlingsplan frem mot 2030 vil bidra til å øke bevisstheten og sette bærekraftsmålene inn i en kontekst som bidrar til å utvikle Ørland kommune og Roret i riktig retning mot 2030.

FNs Bærekraftsmål:

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030.

FNs bærekraftsmål gjelder alle land i hele verden, både rike og fattige. Målene har stor innvirkning på norsk politikk - både i kommuner, lokalsamfunn og nasjonalt. Det er statsminister Erna Solberg som leder FNs pådrivergruppe for bærekrafts-målene.

Selv om mange av målene allerede er oppfylt i Norge, gjenstår mye arbeid også her hjemme. Et eksempel er mål 12 som handler om ansvarlig forbruk og produksjon, der vi må jobbe for å redusere matsvinn. For å stoppe klimaendringene på mål 13, må Norge redusere utslippene sine.

Våren 2020 ble det klart at regjeringen skal lage en nasjonal handlingsplan for målene. Dette er viktig fordi de 17 bærekrafts-målene henger tett sammen. Det er også nødvendig med en god plan for hvordan vi kan oppnå målene på tvers av politiske skillelinjer og i samarbeid med organisasjoner og kommuner.

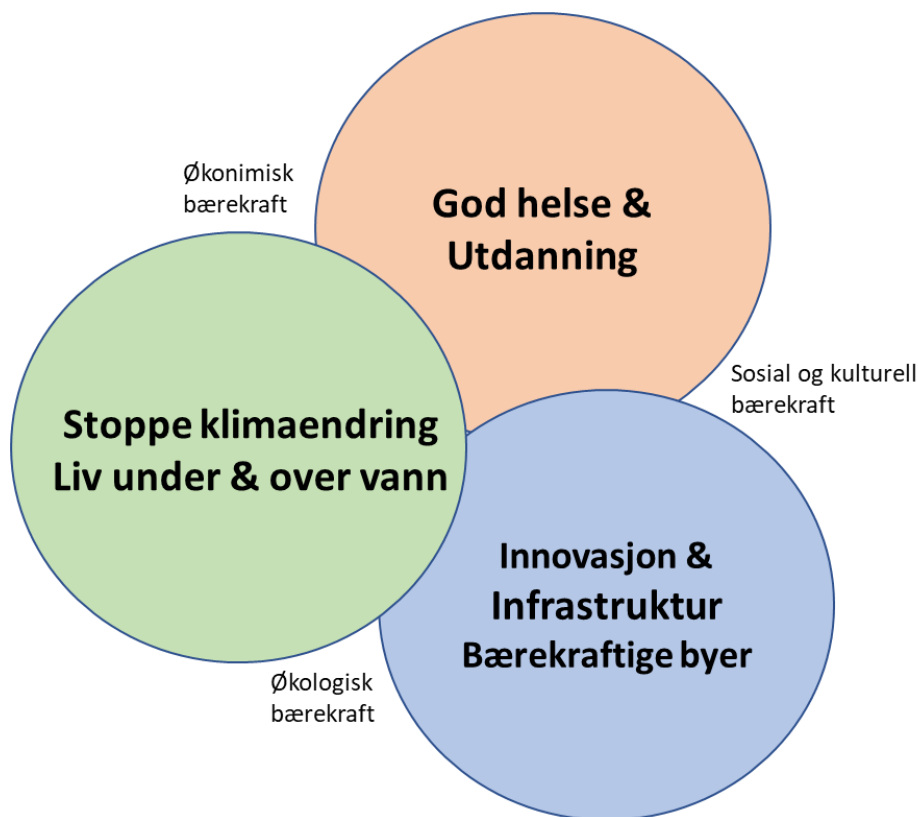
Med bare 10 år igjen til målene skal være nådd, må alle land i verden og alle menneskene i hvert enkelt land jobbe sammen.

Hva kan Roret KF og hver enkelt avdeling og ansatte gjøre for å bidra til at vi når målene?

Et samfunn der hvor det er godt å bo og leve er et samfunn hvor innbyggerne kan bruke sine ressurser, hvor fellesskapet er inkluderende og hvor samfunnet sikrer innbyggerne trygghet. Fellesskap og sosialt samvær er viktig for den enkeltes livskvalitet. Et nærmiljø og lett tilgjengelig møteplasser som inviterer til utfoldelse fysisk, sosialt og uavhengig av alder og funksjonsevne, legger gode rammer for innbyggernes hverdagsliv.

Roret har et mangfoldig samfunnsoppdrag som involverer bærekraftsmålene og ansvarsområder. Utviklingen av tiltak og handlinger styres ut fra valgte prioriteringsområder som vist i figuren under:

Målene skal gjenspeile satsning både lokalt, regionalt og nasjonalt (L;R;N)

Frem mot 2030 er God helse og utdanning viktig satsning for utviklingen av Rorets tjenester

«Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder.»»

«Sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheter for livslang læring for alle.»

Det betyr at:

- Roret skal i enda større grad bli en møteplass for alle (L)
- Roret skal bidra til å styrke samarbeidet med sykehjemmene og bruke kulturskolen mer aktivt i LIVSGLEDE for ELDRE (L)
- Roret skal utvikle Besøkssenter Våtmark til å bli et formidlingssenter og for å gi folk natur – og historiske opplevelser. Samhandling med Oppvekst /kommune (L, R)
- Restaurere Austråttlandskapet til sitt fulle potensial som Ørlands viktigste attraksjon og bli en sentral aktør i nasjonaljubileet i 2030 (R)
- Roret skal arrangere nasjonale idrettsarrangement (N)

Den kulturelle grunnmuren omfatter den mangfoldige aktiviteten på kultur- og idrettsfeltet. Og er med på å sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder. Roret skal i hele perioden utvikle organisasjonen og gi de ansatte kompetanseheving for å levere tjenester som fremmer livskvalitet, mental og fysisk helse- bygge selvtillit og sosialisering,

Kulturskolen vil tilrettelegge for de enkelte individ, utefra deres behov. Men også fastholde at kulturskolen tilbyr noe unikt som de ikke får på sosiale medier. Her er det rom for alle, uavhengig av kjønn, alder og interesser. Å bidra med musikk, historie og natur for å gi demente og andre en god opplevelse og livskvalitet. Kultur er den arena man treffer bredest i befolkninga i alle tider.

Kulturskolefagene er i seg selv en fornybar ressurs; de forbruker ikke ressurser, men sang/spill/dans osv styrker unges mentale helse gjennom mestringsfølelse, samhandling i ensembler og publikums helse gjennom gode opplevelser. Man kan benytte musikk og visuell kunst i behandlingen av traumatiserte barn som har mistet sitt språk. Forskning viser at resultatene har vært oppsiktsvekkende bra. I alderdommen/geriatrien har sang/musikk vist seg gjennom mange studier å være vitaliserende. Å opprettholde kor for voksne/eldre/ungdommer er et fellesskap som gir både mental tilfredsstillelse, en sosial arena og fysisk styrking (pust, blodomløp, muskulært). «Korsang på blå resept». En styrke vil være å blande unge og eldre i ulike arrangementer: Gjensidig glede og voksenkontakt. Dette er tjenester i Roret som gir inntjeningsmuligheter uten å belaste miljøet

Roret vil fortsette å gi gode opplevelser til absolutt alle innbyggere, noe gratis og noe betalt for å innlemme alle. Biblioteket er ett av lokalsamfunnets få gratis steder der man kan møtes på tvers av interesser, alder osv. Samt møte befolkningen på de digitale plattformene de befinner seg, for å opprettholde elevtall.

Besøkssenteret representerer i sin helhet helseaspektet/livskvalitet: Det å ta med folk ut til naturopplevelser og fysisk aktivitet. Dette kan kobles til mål 15 om å stanse tap av artsmangfold og fremme bærekraftig bruk av økosystemer. Samt mål 12 om bærekraftige forbruksmønstre

Idretten styrker også folkehelsen og det bør arbeides for at flere aktivt tar i bruk haller og uteområder. Drifta / materialer i anleggene bør gjennomgå mht bærekraftbegrepet. Frivillige på idrettssiden bør få hjelp til kompetanseheving/kurs/pedagogisk utdanning, som vil gi mer kunnskapsbasert instruksjon om helse/fysikk. Styrke fysisk aktivitet overalt, da dette styrker konsentrasjonen, oppmerksomheten og barns læring

Restaurere Austråttlandskapet til sitt fulle potensials som Ørlands viktigste attraksjon. Dette er viktig arbeid frem mot 2030. Både som en formidlingsarena men også som en opplevelsesbasert næringsutvikling. I 2030 skal man kunne gå på tilrettelagde turstier fra Beian til Tiltrem. Trafikksikker kyststrøte. Kulturskolen skal utvikle et eget program for undervisning og fremføring i friluftsområdene.

Besøkssenter våtmark Ørland:

De autoriserte våtmarkssentrene i Norge er opprettet med den hensikt å heve kunnskapen om verdien av verdens våtmarker og fremme kunnskapen om en bærekraftig utvikling. Besøkssentrene retter seg mot en bred målgruppe i alle aldre, med hensikt å sikre livslang læring. Vi tilstreber barnevennlige og effektive læringsmiljø for alle aldre. BVØ vil tilby undervisning for skolene som er koblet opp mot bærekraftsmålene i gjeldende læreplan. Vi vil praktisk/teoretisk vise gjennom utforskende undervisning hvordan vår eksistens er avhengig av bærekraftig høsting og skjøtsel av naturen gjennom prosjekter rundt ulike tema. Undervisningen skal legge til rette for personer med nedsatt funksjonsevne. Blant annet skal utstillinger og formidling tilpasses personer med nedsatt hørsel, syn og bevegelse. Utstillinger og annen formidling skal være objektiv, men oppfordre til utforskning og egen kritisk tenkning. Formidling skal være forankret i forskning, og krever at staben holder seg oppdatert på de relevante tema for besøkssenteret.

I løpet av 2020-21 bygges ny våtmarkshage (450m²) og besøkssenter (130m²). De nye innendørs utstillingene i besøkssenteret vil inneholde delene "Livet i våtmark", "Tap av arter" og "Dypet".

Delutstillingen "Livet i våtmark" er en fastutstilling som vil stå i ti år. Denne tar for seg livet i ulike typer våtmark globalt og lokalt, med fokus på de lokale Ramsar-områdene. Utstillingen "Tap av arter" er femdelt og tar for seg temaene: Tap av leveområder, overhøsting av arter, klimaendringer, forurensing og fremmede arter. Over en femårsperiode vil hvert av disse temaene rotere og få et særskilt fokus gjennom egen utstilling og annen formidling. Eksempelvis 2021: Tap av leveområder, 2022: Klimaendringer, 2023: Overhøsting av arter, 2024: Forurensing, 2025: Fremmede arter. Et ønske er også å dra denne formidlingen ut til de ulike naturscenene/fugletårnene som er anlagt av besøkssenteret.

Utstillingen "dypet" vil spesielt ta for seg områder dypere enn den tradisjonelle definisjonen av våtmark. Dette er et kombinert amfi og utstillingsområde, hvor muntlig formidling og filmer vil være mulig. Her vil det være mulighet for et utstrakt samarbeid med forskningsmiljøer på området, og dermed skiftene tema. I de første fem år av strategiperioden er det naturlig å fokusere på de områder som er beskrevet under "Tap av arter".

Våtmarkshagen på 450m² er plantet med arter som er vanlig i norsk natur, og har til hensikt å vise det vanlige fremfor det sjeldne. Mange fremmede arter som er blitt problemarter i

norsk natur er hagerømlinger. Et mål er å vise at norske hager kan plantes med ville vekster fremfor innførte og fremmede arter.

Annen satsning:

Satse på undervisning knyttet til Den naturlige skolesekken.

Natur som linje inn i kulturskolen.

Frem mot 2030 er Verdiskaping og innovasjon viktig satsning for utviklingen av Rorets tjenester

«Bygge solid infrastruktur og fremme inkluderende og bærekraftig industrialisering og innovasjon»

«Gjøre byer og lokalsamfunn inkluderende, trygge, robuste og bærekraftige»

Det betyr:

- Roret skal samarbeide med Næringsaktører som er aktiv – lag attraksjoner (L)
- Roret skal utvikle den digitale formidlingen. Initiere samarbeidsprosjekt med NTNU og andre aktører. (R, N)
- Roret skal å øke samarbeidet med flyktninger (L)
- Tilby arrangement og opplevelser for å gi innbyggere stolthet og samhandling (L)
- Roret skal ta ansvar for å synligjør kortreist mat (L, R)
- Historiske byer

Bo- og bilyst er en av bærebjelkene for Rorets virksomhet. Rorets sine aktiviteter hever kvaliteten på lokalsamfunnet. Alle avdelinger og all jobb er en viktig arena for inkludering. Man skal følge innbyggerne fra Min første bok og barseltreff til seniornett – og følge lokalsamfunnet fra fortid til fremtid. Hva med å servere noe lokal mat på kultursenteret? Tilby is fra Reins kloster og lokalt øl? Noen oster? Ting som ikke går ut på dato så fort. Eller egne kvelder på bryggeplassen med litt lokal mat, ølsmaking? Med et foredrag i våtmarkshagen og underholdning. På bryggeplass eller i våtmarkshage. Man må få på plass matservering! Yoga i våtmarkshagen med sunn mat etterpå.

Formidle historie fortelling via ny teknologi. Benytte muligheten som finns i teknologi, NTNU, innen VR/AR-teknologier. Lage samarbeidsprosjekter med disse. Koble Gaming generasjonen i fysisk aktivitet ala Pokémon, GEO Cath. Man må ta i bruk alle muligheter innen teknologi. Initier til pilotprosjekter på NTNU-Vitensenteret.

Å fremme bærekraftige samfunn er noe Roret tar på alvor. Gjennom byggingen av Besøkssenter Våtmark og arbeidet innen naturforvaltning gjøres det tiltak for bevare fuglelivet og arter i samhandling med næringsutvikling. Roret skal bidra til å gjenskape mosaiken i kulturlandskapet og relansere alle myrer.

Det er mye eldre personell som frivillig ivaretar de historiske elementene i kommunen. Viktig å videreføre den kunnskapen de har til yngre som kan overta. Derfor kan et samarbeid mellom Ørland og Åfjord være gunstig for å få etablert en KONSERVATOR. Dette er viktig i det 1000 års perspektivet kommunen skal være med på.

Et viktig budskap er: GJØR NOE MED DET VI ER DÅRLIG PÅ!

Frem mot 2030 er å stoppe klimaendringene, bevare liv under og over vann viktig satsning for utviklingen av Rorets tjenester

«Handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem.»

«Bevare og bruke hav og marine ressurser på en måte som fremmer bærekraftig utvikling.»

«Beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe ørkenspredning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av arts mangfold.»

Det betyr:

- Roret skal bli et miljøfyrtårn innen 2030. (L)
- Roret skal formidle kunnskap om, og lysten til, å bevare liv i havet og på land. (L, R, N)
- Kulturskolen skal opprette et naturtilbud for barn i kunnskapen over og under havet. (L)
- Roret skal ta ansvar for å synliggjøre lokal mat (L, R)
- Roret skal utføre restaurering av myrer for karbonfangst (L;R;N)
- Roret skal plante (L;R;N)

Gjennom tilrettelagte friluftsområder vil Roret stimulere til å ta vare på, og bruke naturen på en bærekraftig måte. Naturen blir ofte den tapende part i forvaltningen dersom ikke befolkningen har et selvopplevd erfaringsgrunnlag gjennom friluftsliv og aktiviteter som skaper naturglede og gir den verdi utover det teoretiske. Slik erfaring skaper grunnlag for større forståelse av bærekraftbegrepet.

Roret har en fantastisk mulighet til å formidle vår klimahistorie. Roret skal samhandle med oppvekstsektoren om Geriljaplanting. Inngå samhandling med skoleklasser og de tar ansvar for hver sin potte i Brekstadgata-bærekraftig planting. Se til store trender i verden der ungdom på ulike måter vil redde verden for eksempel skogplanting i byer “miyawaki forest”.

Roret skal legge opp til turruter til lokale produsenter for turister, selge opplevelser med ren, lokal mat samt informere kommunens innbyggere. Mange har ikke den lokale kunnskapen. Og skal ha prosjekt mot 2030 der kommunen skal bli den nye «Gyldne omvei». Ha fokus på lokale ressurser, Bondens marked.

Besøkssenter våtmark Ørland:

Besøkssenteret har gjennomført store restaureringsprosjekter av våtmark i nærområdet, og vil fortsette dette arbeidet fremover. (Hammarmyra og Rusasetvatnet). Myrrestaurering er et viktig klimatiltak, som besøkssenteret også vil prioritere fremover. Myr er blant de største karbonlagrene vi har og den regulerer CO₂-innholdet i atmosfæren. Myra lagrer karbon i dødt organisk materiale i uforstyrret tilstand.

Gjennom formidling om hvorfor myrrestaurering og bevaring av våtmark er viktige klimatiltak kan besøkssenteret også bidra til å skape bevissthet rundt tema, og dermed stimulerer til andre restaureringsprosjekter andre steder som har en direkte effekt til å lagre klimagasser og stoppe klimaendringer. Egne restaureringsprosjekter gir gode lokale refeanse-områder som bidrar til effektive læringsmiljøer for blant annet skolene og nære universitetsmiljø.

Restaurering av våtmark vil være viktig for å kunne ivareta Norges forpliktelser gjennom internasjonale avtaler. Ifølge Stortingsmelding 14 (2015) *Nasjonal handlingsplan for naturmangfold*, er restaurering av våtmark, sammen med forbedring av tilstand i henhold til vannforvaltningsplanene, regjeringens viktigste tiltak for å følge opp det internasjonale målet definert gjennom CBD, om å restaurere minst 15 prosent av forringede økosystemer (Aichimål 15).

Direktoratene legger Ramsar-konvensjonens forståelse av våtmark til grunn i denne planen. Våtmarker defineres vidt i Ramsar-konvensjonen, og omfatter blant annet myr, elver, innsjøer, brakkvann og marine områder ned til seks meters dybde.

Besøkssenteret har gjennomført store restaureringsprosjekter av våtmark i nærområdet, og vil fortsette dette arbeidet fremover.

Eksempler:

Tiltak for å begrense avrenning fra jordbruk til sjø: restaurering av våtmark og etablering av flere fangdammer, sikre at kantsoner opprettholdes/gjenopprettes.

Strandrydding: utnytte nye digitale plattformer i rydding ("rydde" appen).

Tiltak mot spøkelsesfiske/ghost fishing?

Viltkorridorer, kantsoner, bekjemping av fremmede arter. Økoturisme: verdiskapning gjennom bevart arts mangfold som attraksjon.

Årlige oppdateringer av strategien

10 års strategien skisserer muligheten innenfor hvert enkelt bærekraftsmål, og vil være med på å definere de årlige målene. Besøkssenter våtmark Ørland rapporterer til Miljødirektoratet ved hvert årsskifte, og gir en orientering om neste års årsplan. Det er naturlig at strategien i bærekraftsmålene konkretiseres i årshjulet på det tidspunktet.

15. januar hvert år.

Det er viktig at målene er konkrete og målbare.

Eksempel 2021:

Status	Aktivitet	Måned	Bærekraftsmål

Enhet	Målområde	Mål	Tiltak	Frist	Hvordan vurdere måloppnåelse	Ansvar
Administrasjon						
Idrett						
Kulturskole						
Kulturhus						
Kino						
Bibliotek						

Historie						
Natur						

SAKSFRAMLEGG

Saksnr	Utvalg	Møtedato
20/2	Styret for Roret Ørland Kulturforetak KF	26.11.2020

BUDSJETT PROSJEKTER 2021

Daglig leders innstilling

Budsjett prosjekter 2021 tas til orientering

Sakens bakgrunn og innhold

Roret Ørland kulturforetak KF har en rekke pågående prosjekter, se vedlegg.

Folkehelsevurdering

Administrasjonens vurdering

Vedlegg

- 1 Vedlegg - Budsjett prosjekter 2021

BUDSJETT UTSTILLING BESØKSSENTER VÅTMARK 2021 (investering)

	Kostnader	Finansiering
Lønn Runhild	300 000	
Lønn Tore	200 000	
Lønn Kåre	200 000	
Lønn Vegard	200 000	
Materiell, utstyr	610 000	
Utstilling historie	2 500 000	
Rest 2020		400 000
Tr.lag fylkeskommune		1 600 000
MD		250 000
Må finansieres		1 760 000
SUM	4 010 000	4 010 000

BUDSJETT HV-BRAKKA 2021 (investering)

	Kostnad	Finansiering
Brannsikring	300 000	
Tak	300 000	
Kloak	45 000	
FKS, rydding	50 000	
Lønn Vegard	200 000	
Maling	100 000	
Vindu	50 000	
Rest fra 2020		900 000
Må finansieres		145 000
SUM	1 045 000	1045000

RUSASETVATNET UTVIKLING AV OMRÅDET (investering)

	KOSTNAD	FINANSIERING
Materiell	200 000	
Entreprenør	100 000	
Kjøp av tjenester	112 738	
Overført fra 2020		412 738
SUM	412 738	412 738

FOSENFRUKT (drift)

	KOSTNAD	FINANSIERING
Arrangement og innsatsmidler	250 000	
Administrasjon og reisekostnader	354 000	
Prosjektering	114 000	
Forbruk 2020	132 000	
Fosen regionråd		300 000,-
Trøndelag Fylkeskommune		400 000,-
Egenandel Roret		150 000,-
SUM	850 000	850 000,-

RESTAURERING MYR (drift)

	KOSTNAD	FINANSIERING
Entreprenør	1 800 000,-	
Administrasjon	100 000,-	
Diverse utgifter	100 000,-	
Fylkesmannen i Trøndelag		2 000 000,-
SUM	2 000 000,-	2 000 000,-

RES. OG FORM. AV GRAVHAUGEN OG SAGASTEDET OPPHAUG (Drift)

	KOSTNAD	FINANSIERING
Rivning av deler av låve, reparasjon av gjenstående bygning og restaurering av gravhaugen	615 000,-	
Kostnader nytt formidlingspunkt	100 000,-	
Arkeologiske undersøkelser	320 000,-	
Bevilgning Riksantikvaren		450 000,-
Bevilgning Trøndelag fylkeskommune		335 000,-
Egeninnsats Roret KF		250 000,-
SUM	1 035 000,-	1 035 000,-

NATURSCENER, FRILUFTSOMRÅDER (drift)

	KOSTNAD	FINANSIERING
Vedlikehold værneområder, lønn	250 000	
Vedlikehold friluftsområder, lønn	110 000	
Administrasjon	50 000	
Kjøring	20 000	
Materialer	20 000	
Entreprenørkostnader, til grunneiere og andre aktører	100 000	
Grus, masser	50 000	
Søknad MD		300 000
Søknad friluftsmidler		300 000
SUM	600 000	600 000

SAKSFRAMLEGG

Saksnr	Utvalg	Møtedato
20/20	Styret for Roret Ørland Kulturforetak KF	26.11.2020

BUDSJETT 2021 – JUSTERING I HENHOLD TIL KOMMUNESTYRETSVEDTAK

Daglig leders innstilling

Styret slutter seg til administrasjonens forslag til justert budsjett.

Sakens bakgrunn og innhold

Kommunestyret behandlet kommunens og Rorets budsjett i møte 19. november 2020. Der ble budsjetttrammen overført til Roret satt til kr 16.721.851,00.

Vedtak i sak 2020/131:

1. Kommunestyret vedtar en ramme på 16 721 851 til Roret Ørland regionale kulturforetak KF. Det forutsettes at Ørland kommune er ansvarlig for all bygningsdrift, herunder energi og renhold. KF-et dekker kulturmidler og tilskudd til skiløyper, og betaler for tjenester innen kommunens fellessystem (Sak/arkiv, økonomi/regnskap/lønn, IKT og personal)
2. Administrasjonen og styret i Roret Ørland kulturforetak KF får fullmakt til å regulere budsjettet i tråd med tildelt ramme.

Folkehelsevurdering

Administrasjonens vurdering

Administrasjonen har i etterkant av kommunestyremøtet laget et forslag til budsjett

Vedlegg

- 1 Budsjett 2021 for Roret vedtatt av kommunestyret 19-11-2020

Beskrivelse	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Koronatap
Sum totale inntekter Roret	-18 550 729	15 407 606	
Sum totale utgifter Roret	30 950 729	32 129 457	
Netto Roret Ørland kulturforetak KF	12 400 000	16 721 851	
Administrasjon			
Inntekt Administrasjon	-231 729	381 729	
Utgift Administrasjon	2 846 681	3 159 859	100 000
Netto Administrasjon	2 614 952	2 778 130	
Tverrfaglig opplæringskonto	-106 347	117 437	
SUM Administrasjon	2 508 605	2 660 693	
Idrett			
Idrett og tilskudd	200 000	200 000	
Svømmehall Ørland			
Inntekter Svømmehall Ørland	0	470 000	
Utgifter Svømmehall Ørland	0	1 578 936	
Netto Svømmehall Ørland	0	1 108 936	
Svømmehall Bjugn			
Inntekter Svømmehall Bjugn	0	117 550	
Utgifter Svømmehall Bjugn	0	313 035	
Netto Svømmehall Bjugn	0	195 485	
Fosenhallen			
Inntekter Fosenhallen	-1 445 000	948 000	200 000
Utgifter Fosenhallen	2 182 876	2 034 443	50 000
Netto Fosenhallen	737 876	1 086 443	
Ørland Sparebank Arena			
Inntekter Ørland Sparebank Arena	-727 000	597 000	150 000
Utgifter Ørland Sparebank Arena	1 444 690	878 073	50 000
Netto Ørland Sparebank Arena	717 690	281 073	
Bjugnhallen			
Inntekter Bjugnhallen	0	-	
Utgifter Bjugnhallen	0	-	
Netto Bjugnhallen	0	-	
Ørlandshallen	0	-	
SUM Idrett	1 655 566	2 871 937	
Kulturskole			
Kulturskole Bjugn			
Inntekt Kulturskole Bjugn	-1 100 000	1 100 000	100 000
Utgift Kulturskole Bjugn	3 220 320	3 382 203	
Netto Kulturskole Bjugn	2 120 320	2 282 203	
Kulturskole Ørland			
Inntekt Kulturskole Ørland	-1 420 000	1 200 000	100 000
Utgift Kulturskole Ørland	4 321 600	4 350 446	
Netto Kulturskole Ørland	2 901 600	3 150 446	
SUM Kulturskole	5 021 920	5 432 649	

Kultur			
Ungdomsklubb Bjugn			
Inntekter Ungdomsklubb Bjugn	0 -	93 800	
Utgifter Ungdomsklubb Bjugn	0	985 671	
Netto Ungdomsklubb Bjugn	0	891 871	
Austrått fort			
Inntekter Austrått fort	-322 000 -	362 000	50 000
Utgifter Austrått fort	368 329	378 210	
Netto Austrått fort	46 329	16 210	
Galleri Hans			
Inntekter Galleri Hans	-115 000 -	115 000	
Utgifter Galleri Hans	365 325	382 528	
Netto Galleri Hans	250 325	267 528	
Kommunalt tilskudd	500 000	500 000	
Kulturhus Bjugn			
Inntekter Kulturhus Bjugn	-1 390 000 -	1 140 000	400 000
Utgifter Kulturhus Bjugn	1 428 192	1 199 444	50 000
Netto Kulturhus Bjugn	38 192	59 444	
Kulturhus Ørland			
Inntekter Kulturhus Ørland	-1 370 000 -	1 531 090	400 000
Utgifter Kulturhus Ørland	1 946 712	2 226 062	50 000
Netto Kulturhus Ørland	576 712	694 972	
Kiosk Ørland kulturhus			
Inntekter Kiosk Ørland kulturhus	-2 330 000 -	1 930 000	200 000
Utgifter Kiosk Ørland kulturhus	1 806 254	1 325 292	
Netto Kiosk Ørland kulturhus	-523 746	604 708	
SUM Kultur	887 812	1 825 317	
Kino			
Inntekter Kino	-2 190 000 -	2 000 000	400 000
Utgifter Kino	1 692 526	1 572 901	
SUM Kino	-497 474	427 099	
Bibliotek			
Bibliotek Ørland			
Inntekter Bibliotek Ørland	-20 000 -	8 000	
Utgifter Bibliotek Ørland	1 206 902	1 324 194	
Netto Bibliotek Ørland	1 186 902	1 316 194	
Bibliotek Bjugn			
Inntekter Bibliotek Bjugn	-490 000 -	356 000	
Utgifter Bibliotek Bjugn	1 718 004	1 720 886	
Netto Bibliotek Bjugn	1 228 004	1 364 886	
SUM Bibliotek	2 414 906	2 681 080	

Historie			
Inntekter Historie	-1 280 000	- 1 120 000	50 000
Utgifter Historie	1 485 243	1 440 849	
SUM Historie	205 243	320 849	
Natur			
Inntekter Natur	-1 760 000	- 1 660 000	50 000
Utgifter Natur	1 763 422	1 828 416	
SUM Natur	3 422	168 416	
Prosjekter	200 000	-	
Frivilligsentralen			
Frivillighetssentral			
Inntekter Frivillighetssentral	0	- 160 000	
Utgifter Frivillighetssentral	0	1 348 009	
SUM Frivillighetsentralen	0	1 188 009	
Netto Budsjett 2021 Roret		16 721 851	2 400 000
Rammeoverføring fra Ørland kommune			
2020		12 400 000	
Tillegg		250 000	
Deflator		170 000	
Sum før nye oppgaver		12 820 000	
Ungdomsklubb og Frivilligsentralene		2 079 880	
Svømmehallene		1 421 971	
Tillegg bevilget av kommunestyret 19.11.2020		400 000	
Vedtatt ramme for 2021 med nye oppgaver		16 721 851	